

Stosowana w medycynie do oceny stopnia niedokrwienia kończyn w przebiegu choroby tętnic obwodowych (PAD).

W planowaniu fizjoterapeutycznym pomocna jest znajomość klasyfikacji Fontaine'a — dzięki podporządkowaniu chorego do danego okresu można planować dalsze postępowanie, np. trening marszowy, monitorowanie parametrów perfuzji oraz decyzję o konsultacji naczyniowej. Ocena kliniczna często bywa uzupełniana badaniem wskaźnika kostka-ramię (ABI).

Wyróżnia się cztery stopnie niedokrwienia

Okres I

Okres bezobjawowy lub skąpoobjawowy. Dolegliwości nie występują lub są minimalne, zazwyczaj lekceważone przez pacjentów: drętwienia, mrowienia kończyn, wzmożona wrażliwość na zimno, większa nużliwość kończyn.

Okres II — bólów wysiłkowych (chromanie przestankowe)

Chromanie przestankowe jest specyficznym rodzajem bólu powstającym z powodu niedoboru tlenu w pracujących mięśniach. Najczęściej dotyczy kończyn dolnych; w kończynach górnych występuje rzadziej, co tłumaczy się lepszym rozwojem krążenia obocznego.

Ból chromania przestankowego charakteryzuje się regularnością — występuje po wykonaniu określonej pracy (np. tej samej liczby kroków), zmusza chorego do przerywania wysiłku, po odpoczynku pacjent może kontynuować marsz do wystąpienia kolejnego bólu.

Przyjęto II okres przewlekłej niewydolności tętniczej kończyn dolnych dzielić na dwa podokresy:

- IIa — chromanie przestankowe powyżej 200 m;
- IIb — chromanie przestankowe poniżej 200 m.

Okres III — bóle spoczynkowe

Bóle spoczynkowe, zazwyczaj początkowo nocne; wraz z narastającym deficytem ukrwienia rozciągają się na całą dobę. Niewielki wysiłek mięśniowy lub obniżenie kończyn (np. sen w pozycji siedzącej lub z nogami opuszczonymi poza łóżko) u wielu

chorych łagodzą ból.

Okres IV — martwica i/lub owrzodzenia niedokrwienne

Towarzyszą im bóle spoczynkowe o dużym nasileniu, często wymagające silnych środków przeciwbólowych oraz pilnej oceny naczyniowej i chirurgicznej. W tym okresie zwiększone jest ryzyko zakażeń i konieczności interwencji amputacyjnych.

Bibliografia

Fontaine R, Kim M, Kieny R (1954). Die chirurgische Behandlung der peripheren Durchblutungsstörungen (Surgical treatment of peripheral circulation disorders). Helvetica Chirurgica Acta (in German) 21 (5/6): 499-533.

Opracowanie: E. Nowak